Europees Parlement

HET EUROPEES PARLEMENT:
DE STEM VAN DE BURGERS IN DE EU

Europe Direct helpt u antwoord te vinden op uw vragen over de Europese Unie.

Gratis nummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) De informatie wordt gratis verstrekt en bellen is doorgaans gratis, maar sommige operatoren, telefooncellen of hotels kunnen kosten aanrekenen.

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet via de Europaserver (http://europa.eu).

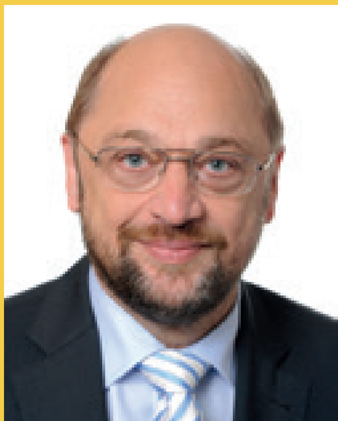
Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2015

ISBN 978-92-823-5506-0
doi:10.2861/56629

Manuscript voltooid in januari 2015.

Illustraties: Jing Zhang/© Europese Unie

Printed in Belgium
GEDRUKT OP ELEMENTAIR CHLOORVRIJ GEBLEEKT PAPIER (ECF)

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER

De Europese Unie is een fascinerend project, gegrondvest op vrede, vrijheid, stabiliteit en welvaart. Na eeuwen van gruwelijke conflicten en na twee catastrofale wereldoorlogen brak er met de oprichting van de Europese Unie een nieuw tijdperk aan. Een tijdperk waarin oorlogen tot het verleden behoren en waarin de Europese landen hun grenzen voor elkaar openstellen. Hiermee is een van de oudste idealen van de mensheid werkelijkheid geworden. Een oorlog tussen de EU-lidstaten is vandaag de dag ondenkbaar. De interne markt is voor een half miljard Europeanen een dagelijkse realiteit. We leven in een vrij en open Europa. Een Europa dat trots mag zijn op zijn culturele diversiteit en op zijn inzet voor de rechten van de burgers en de bescherming van gemeenschappelijke waarden.

We zijn erin geslaagd vijandschappen tot vriendschappen om te smeden en nationale, religieuze en filosofische verschillen te overbruggen in een verenigd Europa. Dat is ons gelukt omdat we zijn gaan inzien dat onze belangen niet anders zijn dan die van onze buren: óf we zijn allemaal verliezers, óf allemaal winnaars.

Wat betekent dit in de praktijk? Het betekent dat we conflicten oplossen door middel van dialoog en consensus, dat we besluiten nemen op basis van solidariteit en democratie, waarbij de sterksten niet automatisch hun zin krijgen; het betekent dat de belangen van de kleine en de grote lidstaten, van Noord- en Zuid-Europa en van Oost- en West-Europa evenveel aandacht krijgen, en dat het algemeen belang zwaarder weegt dan de afzonderlijke belangen.

We mogen de EU en de Europese integratie echter nooit als iets vanzelfsprekends beschouwen. Europa maakt woelige tijden door en veel mensen hebben het moeilijk. Door de financiële en economische crisis raken mensen het vertrouwen in de politiek en de politieke instellingen kwijt. Deze vertrouwenscrisis schaadt ook het proces van Europese integratie. We moeten beseffen dat de mensen in Europa geen tijd hebben voor institutionele debatten, omdat ze het te druk hebben met de toekomst van hun kinderen, hun banen en hun pensioenen.

Om het Europese project nieuw leven in te blazen moeten we laten zien dat Europa in staat is de problemen die voor de Europese burgers van belang zijn, op te lossen. Dit Europees Parlement is het forum voor democratisch overleg over de toekomstige politieke koers van de EU.

De leden van het Europees Parlement behartigen uw belangen, en als voorzitter ben ik daar bijzonder trots op. Ook ben ik dankbaar dat ik voorzitter mag zijn van een parlement dat zo enorm toegewijd en open is. Het Europees Parlement is *uw* spreekbuis, want u kiest de leden, die uw belangen vertegenwoordigen. En het Europees Parlement wil graag horen wat u te zeggen hebt.

Laten we ons inzetten voor een Europa voor nu en voor de generaties die na ons komen, een Europa dat alle Europeanen een economisch sterk, sociaal rechtvaardig, vrij en democratisch thuis kan bieden.

Dit Parlement vormt het democratische hart van de Europese politiek. Het Europees Parlement zal altijd de kant van de burgers kiezen en zijn best doen om het dagelijks leven van honderden miljoenen Europeanen te verbeteren. Het Europees Parlement zal zijn taken uitvoeren op waardige, rechtvaardige, respectvolle en niet-discriminerende wijze.

Martin Schulz

Voorzitter van het Europees Parlement

HET EUROPEES PARLEMENT: DE STEM VAN DE BURGERS IN DE EU

EEN BEKNOPTE GIDS OVER HET EUROPEES PARLEMENT

DE EUROPESE UNIE: WAT EN WAAROM

De Europese Unie (EU) is een uniek economisch en politiek partnerschap van 28 Europese lidstaten. Zij is ontstaan na de Tweede Wereldoorlog met als doel de economische samenwerking te bevorderen. De gedachte hierachter was dat landen die handel met elkaar drijven onderling economisch afhankelijk worden en dus conflicten zullen vermijden. De EU is gebaseerd op de rechtsstaat: alles wat zij doet, is gebaseerd op verdragen die door alle lidstaten zijn overeengekomen. Wat heeft de EU zoal bereikt?

De EU blijft erop toezien dat haar instellingen transparant en democratisch functioneren. Zo is het Europees Parlement een unieke multinationale parlementaire vergadering waarvan de leden rechtstreeks door de burgers worden gekozen. De 751 leden van het Europees Parlement vertegenwoordigen meer dan 500 miljoen burgers uit 28 lidstaten. De Europese burgers kunnen op een aantal manieren deelnemen aan het politieke proces. Zij kunnen bijvoorbeeld hun stem uitbrengen in verkiezingen, in contact treden met hun afgevaardigde in het Europees Parlement en zij hebben ook het recht om bij het Europees Parlement een verzoekschrift in te dienen of om een burgerinitiatief te organiseren waarmee de Europese Commissie wordt opgeroepen een bepaald wetsvoorstel te doen.

Voor het indienen van een verzoekschrift bij het Europees Parlement:
europarl.europa.eu/aboutparliament/nl/00533cec74/Verzoekschriften.html

EEN AANTAL BELANGRIJKE VOORBEELDEN

2. Dankzij de afschaffing van de grenscontroles tussen de EU-lidstaten kan door bijna heel Europa vrij worden gereisd. Bovendien is het veel gemakkelijker geworden om elders in Europa te gaan wonen en werken.

1. Een halve eeuw vrede, stabiliteit en welvaart, waardoor de levensstandaard van miljoenen Europeanen aanzienlijk is verbeterd.

3. De zogeheten „interne markt" maakt binnen de EU vrij verkeer mogelijk van bijna alle goederen, diensten, geld en personen, en is de belangrijkste motor van de EU-economie.

6. Het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid, dat ervoor zorgt dat de EU op het internationale politieke toneel met één stem kan spreken. Ook treedt de EU eensgezind op als het gaat om ontwikkelingshulp aan landen buiten de EU, de mensenrechtenproblematiek overal ter wereld en het onderhouden van handelsbetrekkingen met landen buiten de EU.

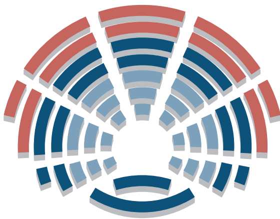
4. De lancering van de euro als eenheidsmunt, die in de meeste lidstaten wordt gebruikt, gaf een extra impuls aan het handels- en reizigersverkeer.

5. Menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en de eerbiediging van de rechten van de mens zijn als universele waarden in het Handvest van de grondrechten van de EU verankerd. De instellingen van de EU en de regeringen van de lidstaten zijn wettelijk verplicht om zich altijd aan deze grondrechten te houden wanneer zij EU-wetgeving toepassen.

DE INSTELLINGEN VAN DE EUROPESE UNIE

HIERONDER VOLGT EEN BEKNOPT OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE EU-INSTELLINGEN EN HUN TAKEN.

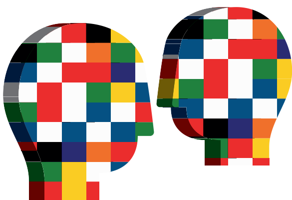
HET EUROPEES PARLEMENT

Is het enige rechtstreeks verkozen EU-orgaan dat de 500 miljoen inwoners van de EU vertegenwoordigt. Het neemt samen met de Raad van de Europese Unie EU-wetgeving aan en beslist samen met de Raad over de EU-begroting.

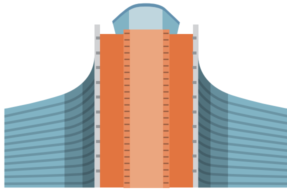
DE EUROPESE RAAD

Bepaalt de prioriteiten van de EU en brengt de nationale en Europese leiders bijeen. De Europese Raad bestaat uit de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten, de voorzitter van de Commissie en de voorzitter van de Europese Raad, die de vergaderingen leidt.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

Vertegenwoordigt de regeringen van de lidstaten van de Europese Unie. Samen met het Europees Parlement beslist de Raad over EU-wetgeving en de EU-begroting. Het voorzitterschap van de Raad rouleert tussen de lidstaten.

DE EUROPESE COMMISSIE

Is het uitvoerend orgaan van de EU. De Commissie dient wetsvoorstellen in en is verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van aangenomen wetten. Bovendien ziet de Commissie toe op de naleving van de EU-Verdragen en het dagelijks functioneren van de EU.

HET HOF VAN JUSTITIE

Is het hoogste rechtscollege als het gaat om EU-wetgeving. Het interpreteert EU-wetgeving en zorgt ervoor dat die in alle lidstaten op dezelfde manier wordt toegepast.

DE REKENKAMER

Controleert de financiën van de EU. Als externe controleur zorgt die ervoor dat het budget van de EU zo goed mogelijk wordt beheerd en dat de financiële belangen van de EU-burgers op een onafhankelijke manier worden behartigd.

DE EUROPESE CENTRALE BANK (ECB)

Is de centrale bank voor de eenheidsmunt van de Unie, de euro. De ECB heeft als belangrijkste taak de handhaving van de koopkracht, en dus de prijsstabiliteit, in de eurozone.

Lees meer over de Europese instellingen, organen en agentschappen op:
europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_nl.htm

HET EUROPEES PARLEMENT EN ZIJN TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Het multinationale karakter en de meertalige democratische samenwerking binnen het Europees Parlement (EP) zijn uniek in de wereld. De gekozen leden van het Europees Parlement (EP-leden) voeren openbare debatten en spelen een cruciale rol bij de totstandkoming van het EU-beleid. De belangrijkste taken van de leden liggen op de volgende gebieden:

WETGEVING

Het EP is samen met de Raad van de Europese Unie bevoegd om wetten aan te nemen die van invloed zijn op het dagelijks leven van de EU-burgers. Deze wetten beslaan bijvoorbeeld het recht om vrij te kunnen reizen, voedselveiligheid en consumentenbescherming, het milieu en de meeste sectoren van de economie. Op gebieden als belastingen, buitenlandse zaken en defensie beschikken de lidstaten nog altijd over een vetorecht. Op een aantal gebieden kan de Raad alleen een besluit nemen als het Europees Parlement vooraf om instemming is verzocht. Maar ook op terreinen waarop de lidstaten zelf bevoegd zijn, zoals onderwijs en cultuur, worden door de EU regelmatig stimuleringsmaatregelen genomen. Zo is er bijvoorbeeld het Erasmus+ programma, dat Europese jongeren de mogelijkheid biedt om in het buitenland te studeren, als vrijwilliger aan de slag te gaan, een opleiding te volgen of werkervaring op te doen.

Wilt u inspraak in het EU-beleid? Ga dan naar:
europa.eu/eu-law/have-your-say/index_nl.htm

IN 2012 VERWIERP HET EUROPEES PARLEMENT DE OMSTREDEN HANDELSOVEREENKOMST TER BESTRIJDING VAN NAMAAK (ACTA)

Iets wat niet onopgemerkt is gebleven. Dit multinationale verdrag stelde internationale normen voor op het gebied van de bescherming van de intellectuele eigendom. Burgerrechtenorganisaties en andere niet-gouvernementele instanties waren echter bezorgd dat ACTA te diep zou ingrijpen in een aantal fundamentele rechten, waaronder het recht op vrijheid van meningsuiting en het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bovendien werden de onderhandelingen over ACTA in het geheim gevoerd, buiten het oog van maatschappelijke organisaties, ontwikkelingslanden en het grote publiek. De ondertekening van deze overeenkomst door de EU en een aantal lidstaten leidde in heel Europa tot grootschalig protest. Onder druk van het maatschappelijk middenveld (zo werden onder meer vijf verzoekschriften ingediend, waarvan één door 2,8 miljoen ondertekenaars) heeft het Europees Parlement de overeenkomst meer in detail bestudeerd en uiteindelijk verworpen.

Daarmee was ACTA definitief van de baan en kon de overeenkomst ook niet meer door de afzonderlijke EU-lidstaten worden goedgekeurd.

BEGROTING

Zeggenschap over de begroting is een van de belangrijkste bevoegdheden van ieder parlement: wie de middelen verdeelt, kan ook de politieke prioriteiten bepalen. Op EU-niveau worden de begrotingsbevoegdheden gedeeld door het Europees Parlement en de Raad.

Samen stellen zij iedere zeven jaar een meerjarig financieel kader vast. Bovendien zijn zij verantwoordelijk voor de goedkeuring van de begroting voor het volgende jaar en voor de controle van de uitgaven van het voorgaande jaar.

DE EU-LANGETERMIJNBEGROTING 2014-2020
Uitgavenplafonds (in EUR) voor zeven jaar

38,9 % **Behoud en beheer van natuurlijke hulpbronnen**
Gemeenschappelijk landbouwbeleid en plattelandsontwikkeling (373,2 miljard)

13,1 % **Concurrentievermogen voor groei en werkgelegenheid**
Onderzoek en technologie (125,6 miljard)

6,4 % **Bestuur**
(61,6 miljard)

6,1 % **De EU als wereldspeler**
Internationale zaken (58,7 miljard)

1,6 % **Vrijheid, veiligheid en recht**
Binnenlandse zaken (15,7 miljard)

33,9 % **Cohesie voor groei en werkgelegenheid**
Banen, territoriale cohesie en samenwerking (325,1 miljard)

100 % **Totale uitgaven (960 miljard)**
Inclusief 27 miljoen om Kroatië te compenseren

Meer informatie over de EU-begroting:
europarl.europa.eu/aboutparliament/nl/003dcd4001/The-budget-procedure-explained.html

CONTROLE

Het Europees Parlement controleert of EU-middelen op de juiste wijze worden besteed. Ook kiest het Parlement de voorzitter van de Europese Commissie, waarbij de uitslag van de Europese verkiezingen meeweegt voor de voordracht van de Commissievoorzitter door de Europese Raad. De Commissie als geheel (de voorzitter en het college van Eurocommissarissen) moet door het EP worden goedgekeurd en kan eventueel door het EP tot aftreden worden gedwongen. De Eurocommissarissen worden regelmatig uitgenodigd om hun beleid tegenover het Parlement te verdedigen.

Ook de voorzitter van de Europese Raad en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid verschijnen met regelmaat voor het EP om de Parlementsleden te informeren en hun vragen te beantwoorden. De afgelopen jaren is het Parlement steeds meer de discussie aangegaan met belangrijke besluitvormers op het gebied van de euro om zo beter inzicht te krijgen in hoe hun beslissingen op monetair gebied tot stand komen. Zo draagt het Parlement er als een van de weinige instanties toe bij dat de eurozone transparanter functioneert.

Lees meer over de bevoegdheden en procedures van het Europees Parlement op:
europarl.europa.eu/aboutparliament/nl/007c895f4c/Powers-and-procedures.html

HET EUROPEES PARLEMENT EN ZIJN INZET VOOR VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Het Parlement neemt, als enige verkozen EU-instelling, zijn rol als beschermer van vrijheden, mensenrechten en democratie, zowel in Europa als daarbuiten, zeer serieus. De leden van het EP hebben vooral de taak om de burgers op EU-niveau te vertegenwoordigen en hun belangen tegenover de EU-leiders en de instellingen van de Unie te behartigen.

Als de EU een internationale overeenkomst wil sluiten, is in de meeste gevallen goedkeuring door het EP vereist. Daarnaast is het Parlement betrokken bij de ontwikkeling van het EU-beleid op het gebied van ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp. EP-leden oefenen steeds meer invloed uit op het buitenlands beleid van de Unie en onderhouden nauwe banden met wetgevers in de hele wereld.

EP-leden nemen regelmatig deel aan waarnemingsmissies tijdens verkiezingen over de hele wereld om na te gaan of deze eerlijk verlopen. Zij zien er ook op toe dat bij het sluiten van economische en handelsovereenkomsten met landen buiten de EU de mensenrechten worden gerespecteerd. Ieder jaar kent het Parlement ook de Sacharovprijs toe aan personen of organisaties die zich inzetten voor de mensenrechten, democratie en de vrijheid van meningsuiting, en die strijden tegen intolerantie en onderdrukking, waar ook ter wereld. Oud-winnaars zijn onder meer Malala Yousafzai, Nelson Mandela en Aung San Suu Kyi.

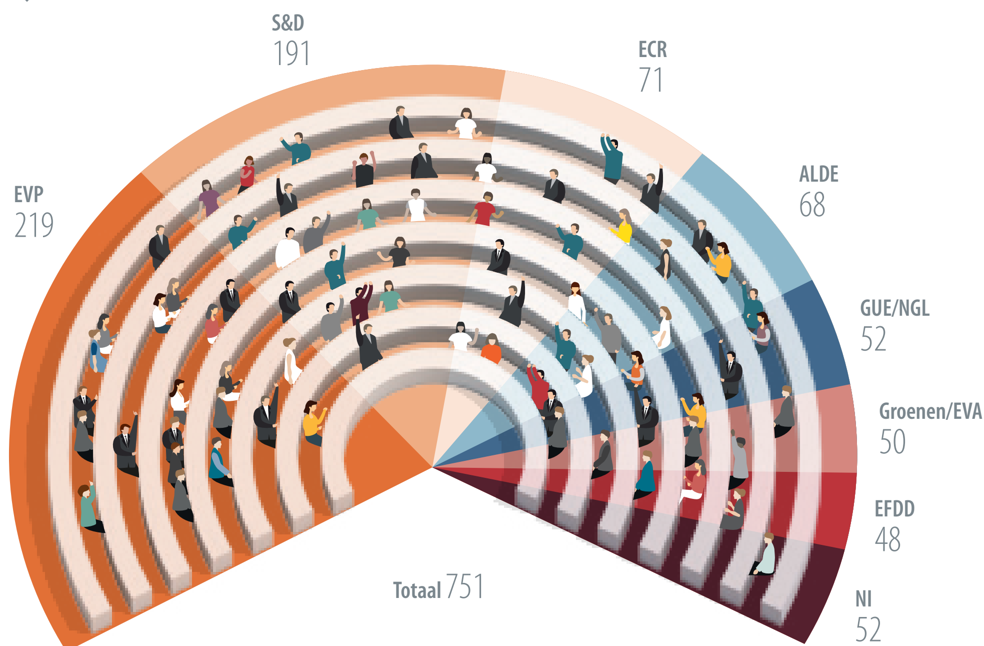
Lees meer over de Sacharovprijs van het Europees Parlement op:
europarl.europa.eu/sakharov

DE STRUCTUUR
VAN HET EUROPEES PARLEMENT

SAMENSTELLING VAN HET EP:
DE FRACTIES (14.1.2015)

EVP Fractie van de Europese Volkspartij

S&D Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement

ECR Fractie Europese Conservatieven en Hervormers

ALDE Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa

GUE/NGL Europees Verenigd Links/Noords Groen Links

Groenen/EVA De Groenen/Vrije Europese Alliantie

EFDD Fractie Europa van Vrijheid en Directe Democratie

NI Niet-fractiegebonden leden

ZETELVERDELING PER FRACTIE
EN PER LIDSTAAT (14.1.2015)

	EVP	S&D	ECR	ALDE	GUE/ NGL	Groenen/ EVA	EFDD	NI	Totaal
België	4	4	4	6		2		1	21
Bulgarije	7	4	2	4					17
Tsjechië	7	4	2	4	3		1		21
Denemarken	1	3	4	3	1	1			13
Duitsland	34	27	8	4	8	13		2	96
Estland	1	1		3		1			6
Ierland	4	1	1	1	4				11
Griekenland	5	4	1		6			5	21
Spanje	17	14		8	11	4			54
Frankrijk	20	13		7	4	6	1	23	74
Kroatië	5	2	1	2		1			11
Italië	17	31			3		17	5	73
Cyprus	2	2			2				6
Letland	4	1	1			1		1	8
Litouwen	2	2	1	3		1	2		11
Luxemburg	3	1		1		1			6
Hongarije	12	4				2		3	21
Malta	3	3							6
Nederland	5	3	2	7	3	2		4	26
Oostenrijk	5	5		1		3		4	18
Polen	23	5	19				1	3	51
Portugal	7	8		2	4				21
Roemenië	13	16		3					32
Slovenië	5	1		1		1			8
Slowakije	6	4	3						13
Finland	3	2	2	4	1	1			13
Zweden	4	6		3	1	4	2		20
Verenigd Koninkrijk		20	20	1	1	6	24	1	73
Totaal	219	191	71	68	52	50	48	52	751

KOM MEER TE WETEN OVER HET EUROPEES PARLEMENT
KOM LANGS ...

Bent u nieuwsgierig hoe voorstellen wetten worden en waar EP-leden zich bezighouden met de besluitvorming die ook uw dagelijks leven beïnvloedt?

Het Europees Parlement biedt u in Brussel of Straatsburg verschillende interactieve mogelijkheden om meer te weten te komen over zijn geschiedenis en hoe het functioneert als instelling en binnen de bredere EU-context. Meer informatie over de hieronder genoemde activiteiten en informatiebronnen is te vinden op de website van het Europees Parlement: europarl.europa.eu

HET PARLAMENTARIUM (IN BRUSSEL)

Informatiecentrum waar door middel van interactieve multimedia uitleg wordt gegeven over de geschiedenis van de Europese integratie en de invloed van de EU op ons dagelijks leven. Het Parlamentarium is zeven dagen per week open. Vooraf reserveren is niet nodig.

HET HUIS VAN DE EUROPESE GESCHIEDENIS (IN BRUSSEL)

Hier kunnen bezoekers meer te weten komen over de Europese geschiedenis van de twintigste eeuw en hoe die van invloed is op het heden.

INDIVIDUELE BEZOEKEN AAN DE GROTE VERGADERZAAL

De plenaire vergaderzaal in Brussel kan worden bezocht met behulp van een handige multimediagids (er zijn twee rondleidingen per dag; vooraf reserveren is niet nodig); ook kunt u op de publieke tribune van de vergaderzaal in Straatsburg een plenaire vergadering bijwonen.

GROEPSBEZOEKEN AAN HET PARLEMENT

Kom naar een presentatie door een medewerker van het Parlement over de rol en de werkzaamheden van het EP, al dan niet gecombineerd met een bezoek aan de vergaderzaal in Brussel of Straatsburg (op weekdagen, alleen na reservering; groepen vanaf 20 personen).

VOOR SCHOLEN WORDEN ER IN BRUSSEL ROLLENSPELEN GEORGANISEERD

Hierbij krijgen scholieren de kans om tweeënhalf uur in de schoenen van een EP-lid te staan en op een innovatieve en leuke manier kennis te maken met de werkwijze van het EP (op weekdagen, alleen na reservering; voor groepen van 16 tot 32 leerlingen).

EUROSCOLA (IN STRAATSBURG)

Dit programma biedt middelbare scholieren een unieke kans om plaats te nemen op de stoelen van de Europarlementariërs en deel te nemen aan een meertalig Europees Jeugdparlement. Zo kunnen zij ervaren hoe de Europese besluitvorming werkt.

BIJ U IN DE BUURT

In alle lidstaten worden door de informatiebureaus van het Europees Parlement verschillende informatiebijeenkomsten, tentoonstellingen en debatten over Europese onderwerpen georganiseerd.
Informatiebureaus van het Europees Parlement in België en Nederland:

BELGIË
Wiertzstraat 60
1047 Brussel
BELGIË
Tel. +32 22842005
Fax +32 22307555
epbrussels@europarl.europa.eu
europarl.be

NEDERLAND
Korte Vijverberg 6
2513 AB Den Haag
NEDERLAND
Tel. +31 703135400
epdenhaag@europarl.europa.eu
europeesparlement.nl

... OF BLIJF ONS VOLGEN!

BEZOEK ONZE WEBSITE

Hier kunt u de plenaire debatten rechtstreeks volgen, de contactgegevens van de EP-leden uit uw land vinden en nog veel meer informatie, zoals studies en rapporten over specifieke onderwerpen en het laatste nieuws:
europarl.europa.eu

WORD VRIENDEN OP FACEBOOK EN NEEM DEEL AAN HET DEBAT

facebook.com/europeanparliament

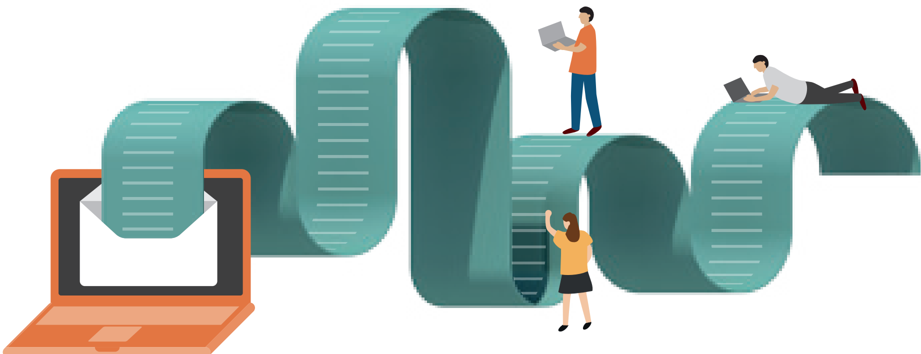
VOLG ONS OP TWITTER

twitter.com/europarl_nl

VOLG ALLE EP-LEDEN EN FRACTIES IN REALTIME

epnewshub.eu

Als u het Europees Parlement al hebt bezocht, kunt u uw e-mailadres sturen naar **vissem-nl@europarl.europa.eu** om zo contact te houden met de andere leden van uw bezoekersgroep, foto's uit te wisselen en een nieuwsbrief te ontvangen met de laatste wetenswaardigheden over het EP.

QA-02-14-324-NL-1

Voor meer informatie gaat u naar:

europarl.europa.eu